

Ч. 1 ЄСХ(п.)

- 12. Усі працівники та особи, які знаходяться на їхньому утриманні, мають право на соціальне забезпечення

Суміжні статті:

статті 12 (право на соціальне забезпечення),

статті 14 (право на користування послугами соціальних служб),

статті 16 (право сім'ї на соціальний, правовий та економічний захист),

статті 17 (право дітей та підлітків на соціальний, правовий та економічний захист),

стаття 23 (право осіб похилого (літнього) віку на соціальний захист),

стаття 30 (право на захист від бідності та соціального відчуження),

стаття 31 (право на житло).

Стаття 12 – Право на соціальне забезпечення

З метою забезпечення ефективного здійснення права на соціальне забезпечення Сторони зобов'язуються:

1. започаткувати систему соціального забезпечення або підтримувати її функціонування;

-колективне (солідарне) фінансування;

-значний відсоток населення;

- *традиційні соціальні ризики*

- “НЕ ВІДПОВІДАЄ КРИТЕРІЯМ ДОСТАТНОСТІ для задоволення базових потреб” (2017 за результатами Другої національної доповіді України) ЧОМУ?

- *Прожитковий мінімум*

- *Наявність механізмів реалізації права (відсутність законодавчих процедур, призупинення чинних норм*

- *Виконання судових рішень*

- *«зобов'язання» держави означає «зобов'язання результату»:*

- *European Committee of Social Rights. Activity report 2009 (25 June 2010). P. 4*

“Суханов та Ільченко проти України” – держава має широку дискрецію у формуванні системи соціального забезпечення, визначаючи види та джерела забезпечення

Право на соціальні виплати – не є правом на виплату конкретного розміру (в контексті ст. 1 Протоколу 1 до ЄКПЛ), але оцінюється у призмі – забезпечення гідного рівня життя особи.

“Сук проти України” – відсутність коштів у державному бюджеті – не є достатньою підставою для невиконання взятих на себе зобов'язань

“Будченко проти України” – відсутність механізму реалізації законодавчо закріпленого права

Рішення ЄСПЛ у справі:

- **проблема: тривале невиконання судових рішень**
- **(заборгованість до 500 млрд (2020 р)**

“Юрій Миколайович Іванов проти України” (2009):

«Суд дійшов висновку, що порушення, зазначені в цьому рішенні, не пов’язані з якимсь поодиноким випадком чи особливим поворотом подій у цій справі, але є наслідком недоліків регуляторної та адміністративної практики органів влади держави з виконання рішень національних судів, за які вони несуть відповідальність. Отже, ситуацію у цій справі слід кваліфікувати як таку, що є результатом практики, несумісної з положеннями Конвенції (рішення у справі «Боттацці проти Італії», п. 22, рішення у справі Бурдова, пп. 134–135)».

“Бурмич та інші проти України” (2017)

“Кручко та інші проти України (2018)

“Дмитренко та Бездорожній проти України”.....

Дослідження національного законодавства України, що передбачає соціальні виплати в контексті виконання рішення Європейського суду з прав людини у справі “Бурмич та інші проти України” інших рішень ЄСПЛ щодо невиконання національних судових рішень України з соціальних питань (Алла Федорова. Вересень 2020 р)

Стаття 12 – Право на соціальне забезпечення

2. підтримувати систему соціального забезпечення на задовільному рівні, принаймні на такому, який дорівнює рівню, необхідному для ратифікації Європейського кодексу соціального забезпечення;

2016 р. Україна підписала ЄКСЗ

16.03.2016 р. Закон України Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці про мінімальні норми соціального забезпечення № 102

приєдналась до 9 з 15 розділів Конвенції

“Медична допомога”,

“Допомога у зв’язку з хворобою”,

“Допомога по безробіттю”,

“Допомога по старості”,

“Допомога у випадку трудового каліцтва або професійного захворювання”,

“Сімейні допомоги”, “Допомога у зв’язку з вагітністю і пологами”, “

Допомога по інвалідності”

“Допомога у зв’язку з втратою годувальника”).

Стаття 12 – Право на соціальне забезпечення
17.05.2017 ратифікація Україною п.3, п.4
будуть предметом розгляду ЄКСП у 2021 р.

3.докладати зусиль для поступового піднесення системи соціального забезпечення на більш високий рівень;

- характер, причини, обсяг внесення, результати проведених змін;*
- *“досягнення економічних змін не сумісні зі статтею 12”;*
- *соціальне забезпечення ---- соціальна допомога;*
- *економічна криза – не причина зниження рівня соціального забезпечення*

Стаття 12 – Право на соціальне забезпечення

4. вживати заходів шляхом укладання відповідних двосторонніх і багатосторонніх угод або в інший спосіб і відповідно до умов, визначених у таких угодах, для забезпечення:

А) рівності між їхніми власними громадянами та громадянами інших Сторін у тому, що стосується прав на соціальне забезпечення, включаючи збереження пільг, які надаються законодавством про соціальне забезпечення, незалежно від пересування захищених осіб по територіях держав Сторін;

Б) надання, збереження та поновлення прав на соціальне забезпечення такими засобами, як сумарний залік періодів страхування або роботи, що були здійснені за законодавством кожної зі Сторін. (5 млн. українців є трудовими мігрантами)

двосторонні зобов'язання з пропорційним принципом розподілу відповідальності держав

Литовською Республікою, Іспанією, Латвійською Республікою, Естонською Республікою, Словацькою Республікою, Республікою Болгарія, Чеською Республікою, Республікою Польща, Португальською Республікою, Німеччиною, Угорською Республікою, Монголією, Румунією, Державою Ізраїль.

двосторонні зобов'язання з територіальним
принципом розподілу відповідальності держав

Республікою Білорусь, Республікою Казахстан,
Киргизькою Республікою, Республікою Вірменією,
Російською Федерацією, Таджикистаном,
Туркменістаном, Узбекистаном, Республікою Молдова,
Республікою Грузія, Республікою Азербайджан

Стаття 14 – Право на користування послугами соціальних служб

З метою забезпечення ефективного здійснення права на користування послугами соціальних служб Сторони зобов'язуються:

- сприяти функціонуванню служб або створювати служби, які, завдяки використанню методів соціальної роботи, сприяли б підвищенню добробуту і розвитку як окремих осіб, так і груп осіб у суспільстві, а також їхній адаптації до соціального середовища;
- заохочувати окремих осіб та добровільні або інші організації до участі у створенні та функціонуванні таких служб».

ЄКСП:

догляд за дітьми, турбота про дітей, домашнє насильство, врегулювання сімейних конфліктів, усиновлення, догляд за дітьми в опікунських сім'ях та інтернатах, послуги, пов'язані з насильством над дітьми, і послуги для осіб похилого віку в основному охоплюються п. 10 ст. 7 і ст.ст. 16, 17, 23 і 27.

Стаття 16 – Право сім'ї на соціальний, правовий та економічний захист

З метою забезпечення умов, необхідних для всебічного розвитку сім'ї, яка є головним осередком суспільства, Сторони зобов'язуються сприяти економічному, правовому та соціальному захисту сімейного життя такими засобами, як соціальна допомога та допомога сім'ям з дітьми, фіскальні заходи, надання сім'ям житла, допомога щойно одруженим та інші відповідні засоби

-Рівне ставлення

-Неповні сім'ї

-Вимоги щодо проживання